

Dejavniki racionalnega upravljanja z energijskimi in masnimi tokovi v papirniški industriji

Factors of rational mass- and
energy flows management in the
paper industry

Izr.prof.dr. Mihael Sekavčnik

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za strojništvo

RAZVOJ IN TRŽENJE PRODUKTOV Z VEČJO DODANO VREDNOSTJO

- DOSTOPNOST DO NARAVNIH VIROV SUROVIN IN ENERGIJE
- DOSTOPNOST DO TRGOV IN TRŽNIH RAZISKAV
- VLAGANJE V ZNANJE IN RAZVOJ PRODUKTOV IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI
- TRŽNO IN ZAKONODAJNO OKOLJE
- VIZIJA IN USMERJENOST K TRAJNOSTNEMU RAZVOJU

EKONOMSKA UČINKOVITOST PROIZVODNJE PAPIRJA

EKONOMIČNOST IZRABE SUROVIN IN ENERAGENTOV

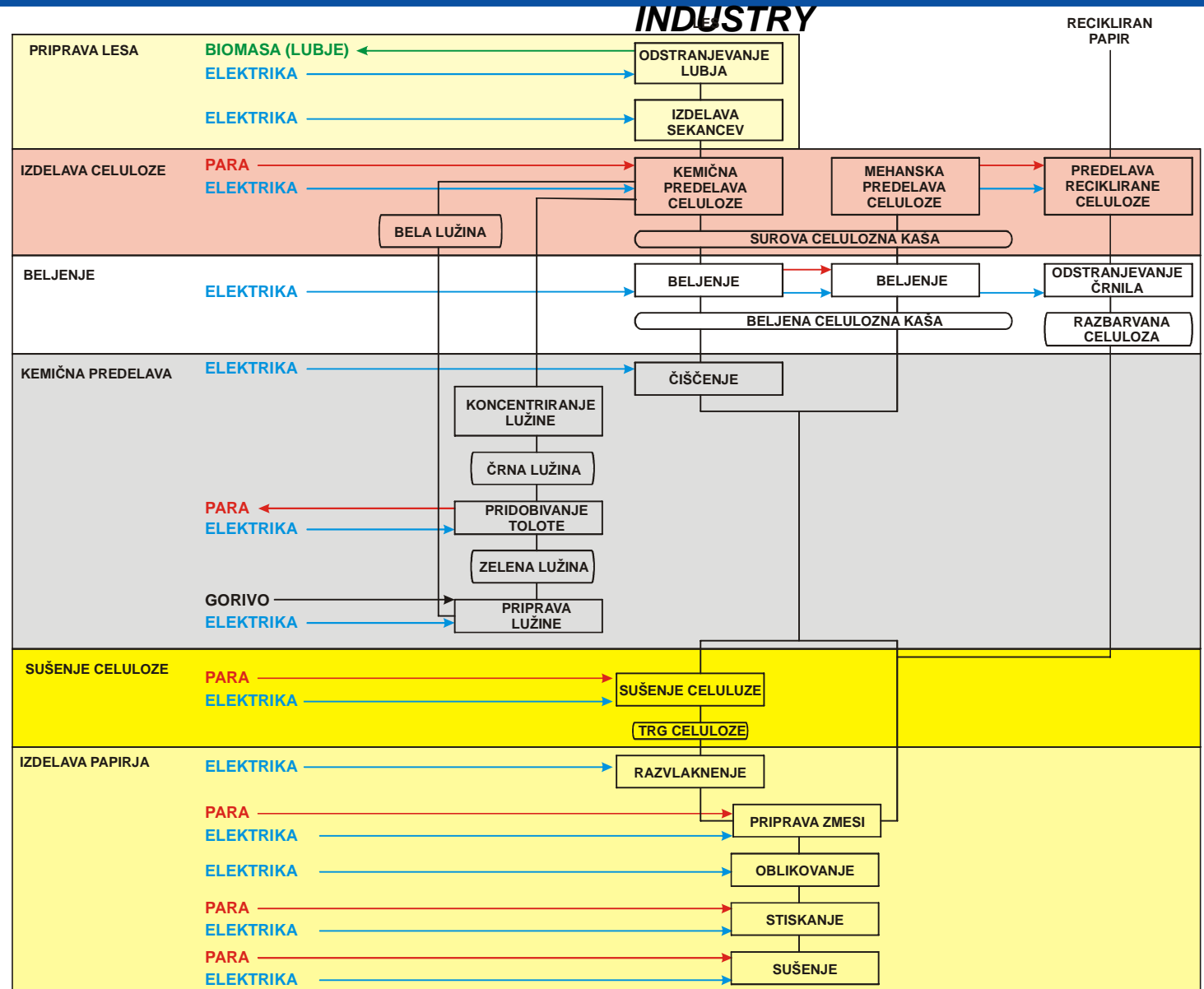
- KONKURENČEN DOSTOP DO SUROVIN IN ENERAGENTOV
- UČINKOVITOST PRI IZRABI MASNIH TOKOV
- UČINKOVITOST PRI ZAGOTAVLJANJU ENERGIJSKIH TOKOV
- USKLAJENO VODENJE TEHNOLOŠKIH PROCESOV

ELASTIČNOST TEHNOLOŠKIH PROCESOV

- DOLGOROČNE (STRATEŠKE) RAZVOJNE ODLOČITVE PRI INVESTICIJAH V PAPIRNIŠKO IN ENERGETSKO TEHNOLOŠKO OPREMO
- POVEČANJE IZKORIŠČENOSTI TEHNOLOŠKIH ZMOGLJIVOSTI
- ZMANJŠANJE STALNIH SPECIFIČNIH STROŠKOV (AMORTIZACIJA) V LASTNI CENI PRODUKTA

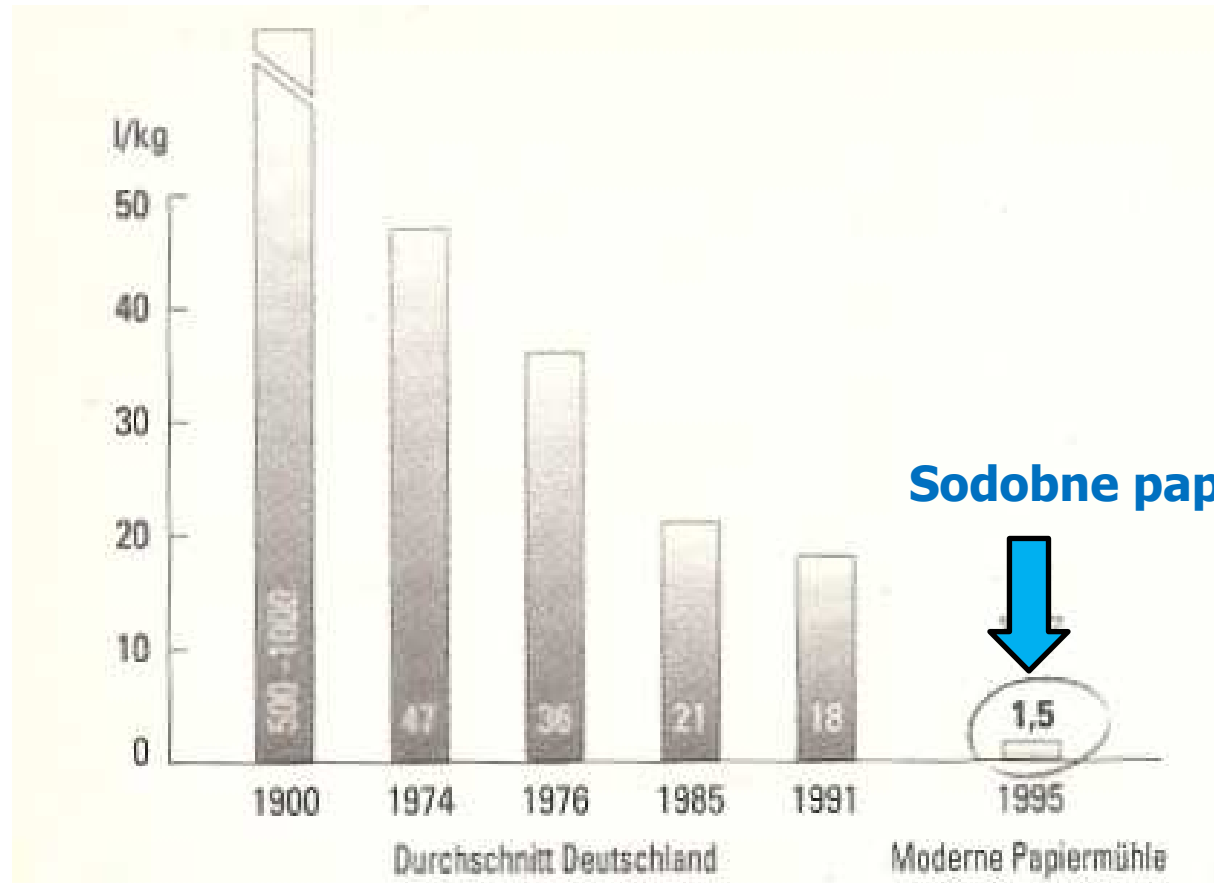

**ENERGIJSKI TOKOVI
PRI PROIZVODNJI
CELULOZE IN
PAPIRJA**

PORABA TEHNOLOŠKE VODE PRI PROIZVODNJI PAPIRJA

E.U. Weizsäcker et.al, FAKTOR VIER, Der Bericht an den Club of Rome, 1997

TEHNOLOŠKA TOPLOTA IN ELEKTRIČNA ENERGIJA

- **Kogeneracijska parna postrojenja z odjemno-kondenzacijskimi turbinami**
- **Parni kotli so pogosto predelani iz kotlov na mazut**
- **Gorivo je najpogosteje zemeljski plin**
- **Možnosti zamenjave goriva so omejene**
  - **Zanesljivost oskrbe (velika izkoščenost proizvodnje)**
  - **Okoljski vidiki**
  - **Stroškovni vidiki**
- **Možna oskrba z daljinsko toploto iz velikih termoenergetskih objektov**

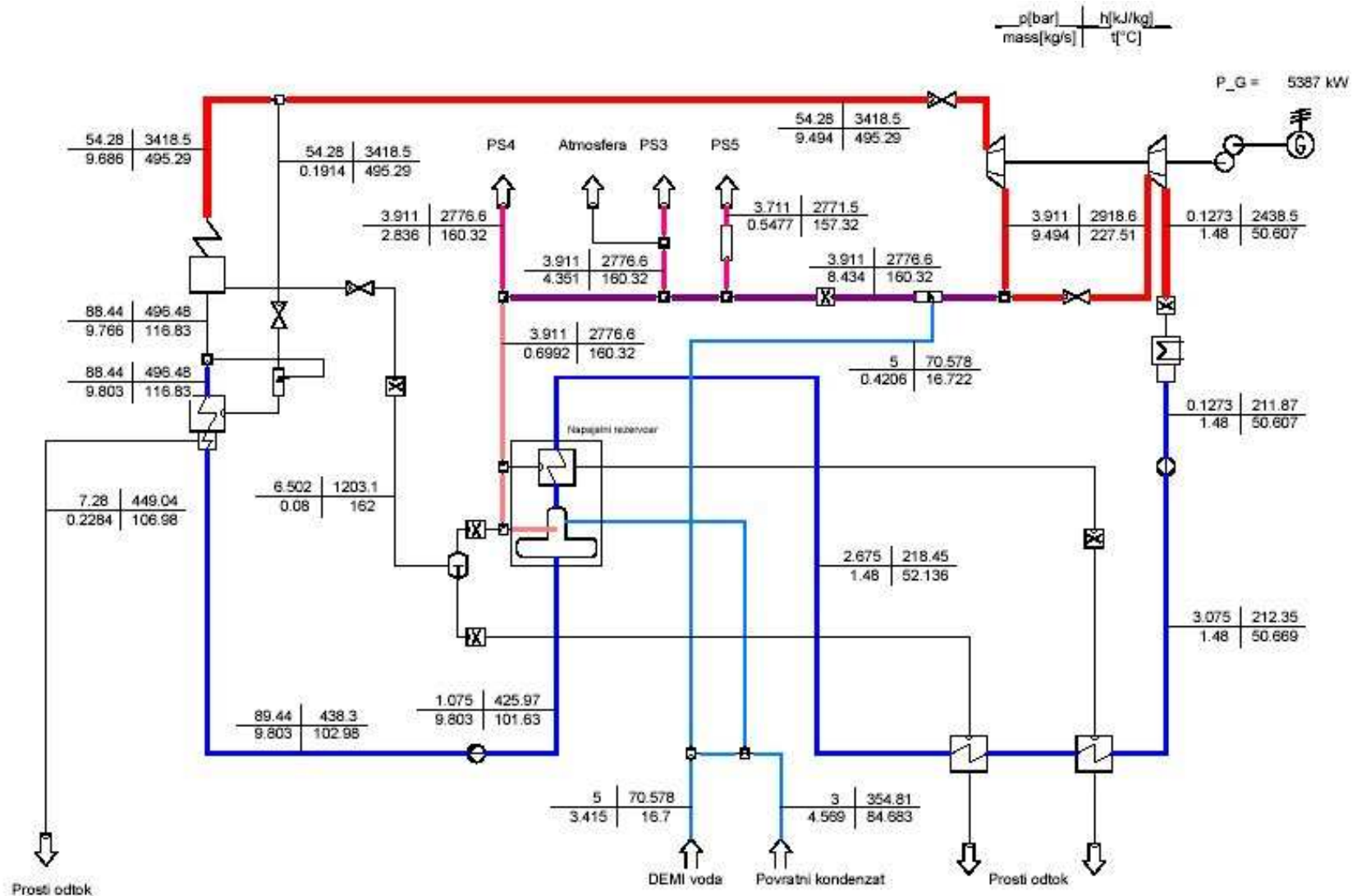

ZNACILNOSTI ZAGOTAVLJANJA TEHNOLOŠKE TOPLOTE IN ELEKTRIČNE ENERGIJE

- **Napovedovanje dinamike dnevnega odjema**
  - Zaželen enakomeren odjem (nizka cena)
  - Z naraščanjem dinamike odjema pribitki k ceni
  - Pogodbene kazni za odstopanja od napovedi odjema
- **Obratovanje energetike v industriji (papirnice) je podrejeno zahtevam tehnološkega procesa po toploti**
- **Proizvedena električna energija je „stranski produkt“ pretežno se porabi v sami proizvodnji, razlika pa se zagotavlja iz omrežja**
- **Pomembna vloga sodelovanja med TEHNOLOGI in ENERGETIKI pri:**
  - načrtovanju in časovnem usklajevanju tehnoloških operacij
  - kvalitete proizvodov
  - zmanjševanju stroškov energije
- **Vloga stalnega izobraževanja**
- **Vloga vzdrževanja in posodabljanja tehnologije**

TEHNOLOŠKA SHEMA KOGENERACIJSKEGA POSTROJENJA V PAPIRNICI

**ODJEMNO-
KONDENZACIJSKA
PARNA TURBINA V
PAPIRNICI**

IZPUST NEIZKORIŠČENE TEHNOLOŠKE PARE V OKOLICO

IZGUBA NA RAČUN:

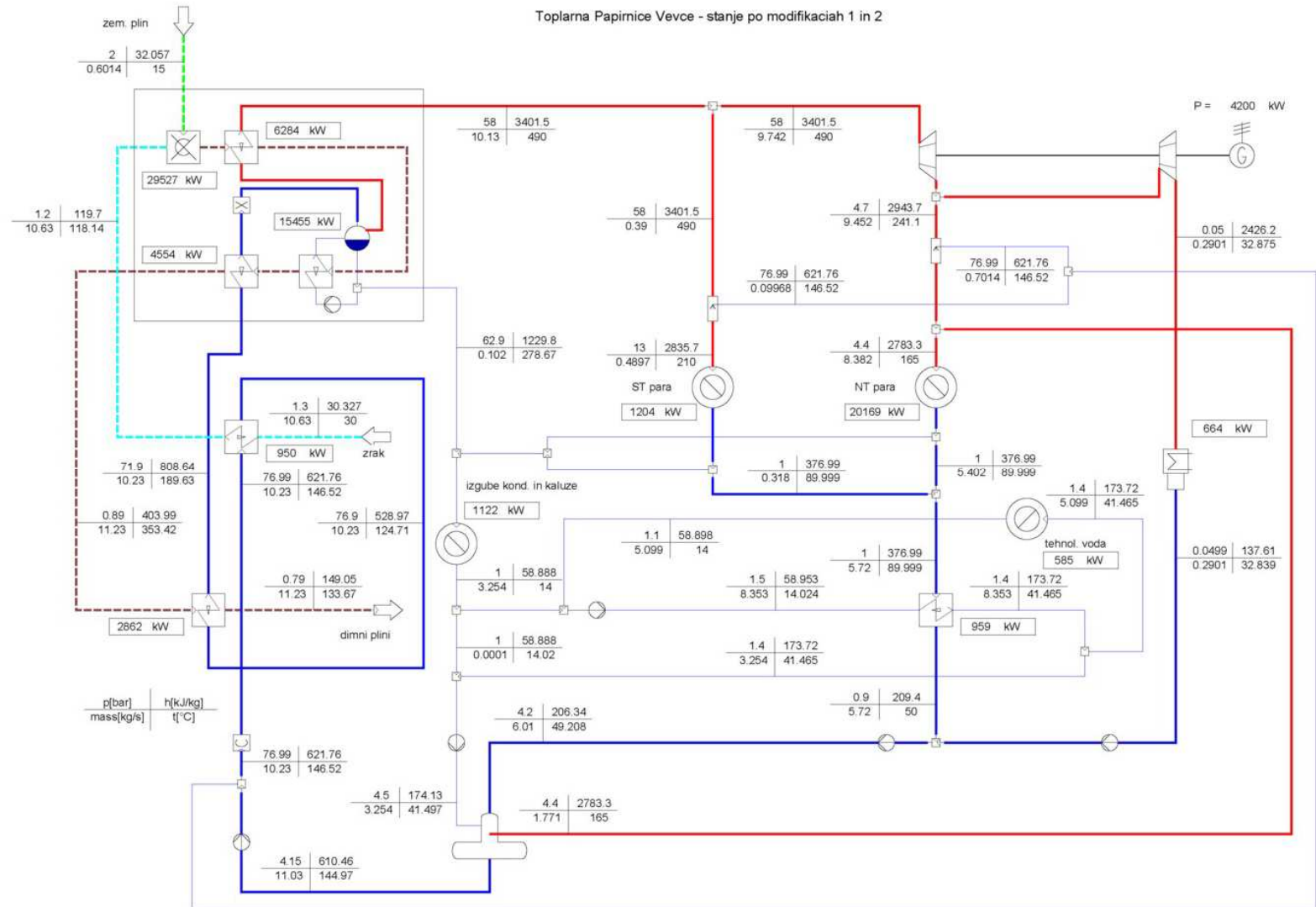
- SLABE KOMUNIKACIJE MED
TEHNOLOGI IN ENERGETIKI
- SLABE USPOSOBLJENOSTI
ENERGETIKOV

**PRIMER
IZBOLJŠANJA
ENERGIJSKE
UČINKOVITOSTI
V PAPIRNICAH**

2008_09_Papirnica_Vevce_Boben_Modif_koncna.pro (Modifikacija 1+2) 10/08/08 13:58:38

ZAKONODANJO OKOLJE ON OSKRBA Z ENERGIJO

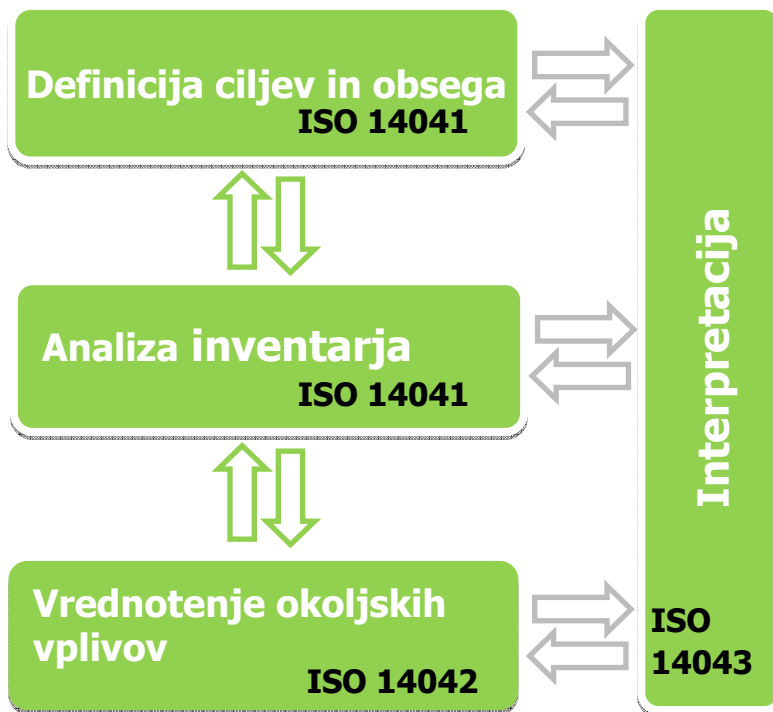
- **Zakonodajne omejitve glede izpustov škodljivih emisij v okolje:**
  - Nadzor nad emisijami NO_x, CO, SO₂, saje... (monitoring)
  - Plačevanje CO₂ kuponov (podražitev proizvodnje energije)
- **Zakonodajne spodbude (subvencije in zjamčen odjem) pri rabi obnovljivih virov energije ali SPTE z visokim izkoristkom:**
  - Tehnološke omejitve
  - Investicijska zahtevnost
  - Kadri

► Life Cycle Assessment (LCA):

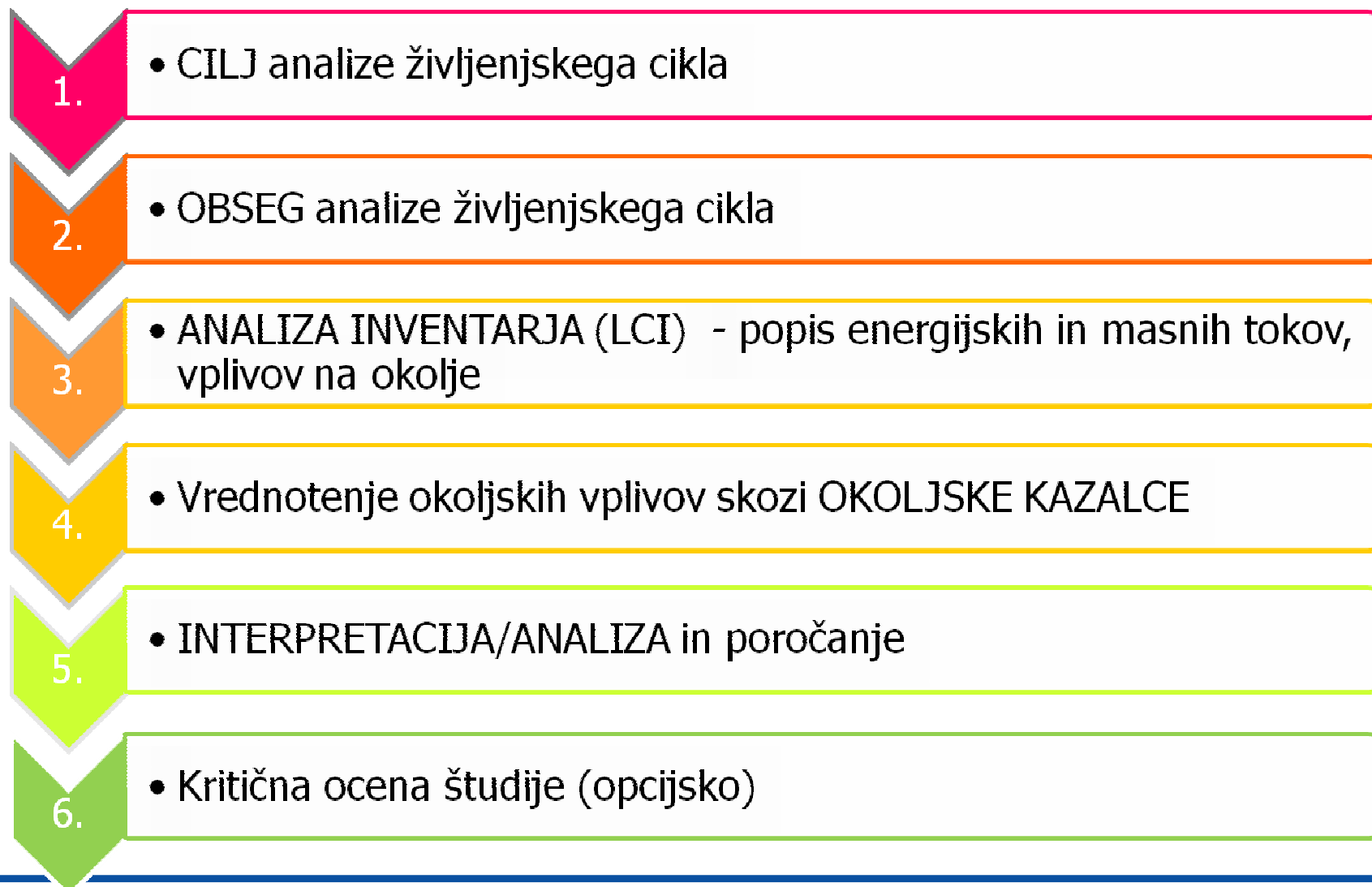
- Omogoča analizo *potencialnih okoljskih bremen* določenega proizvoda ali tehnologije v fazi *proizvodnje, uporabe in zaključka življenjskega cikla*

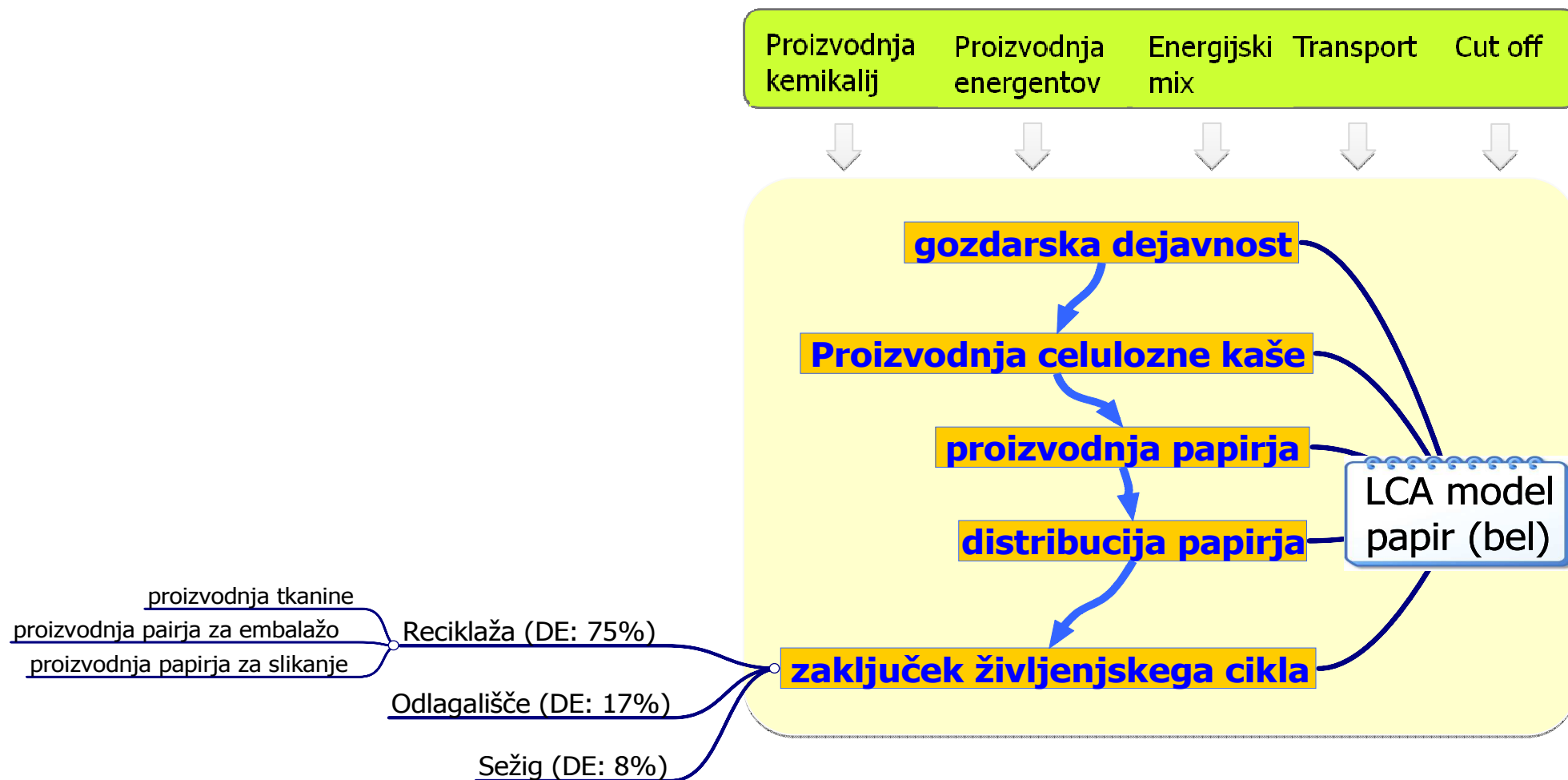
Okvir analize življenjskih ciklov

Neposredna uporaba

- Razvoj in izboljšave proizvodov
- Strateško načrtovanje
- Napotki za oblikovalce politik
- Marketing
- Ostalo

OKOLJSKI KAZALCI: GLOBALNI, REGIONALNI IN LOKALNI

GLOBALNI KRITERIJI

- Izčrpavanje virov (ADP, kg Antimona (Sb) -eq.)
- Potencial globalnega segrevanja (GWP, kg CO₂-eq.)
- Potencial tanjšanja ozona (ODP, kg R11 -eq.)

REGIONALNI KRITERIJI

- Potencial zakisljevanja (AP, kg SO₂ -eq.)
- Uporaba zemljine

LOKALNI KRITERIJI

- Toksičnost za človeka in okolje (HTP / AETP / TETP)
- Evtrofikacijski potencial (EP, kg PO₄-ekv)
- Potencial nastajanja fotokemičnih oksidantov (POFC, kg Etilen -eq.)

CML 2001
metodologija*

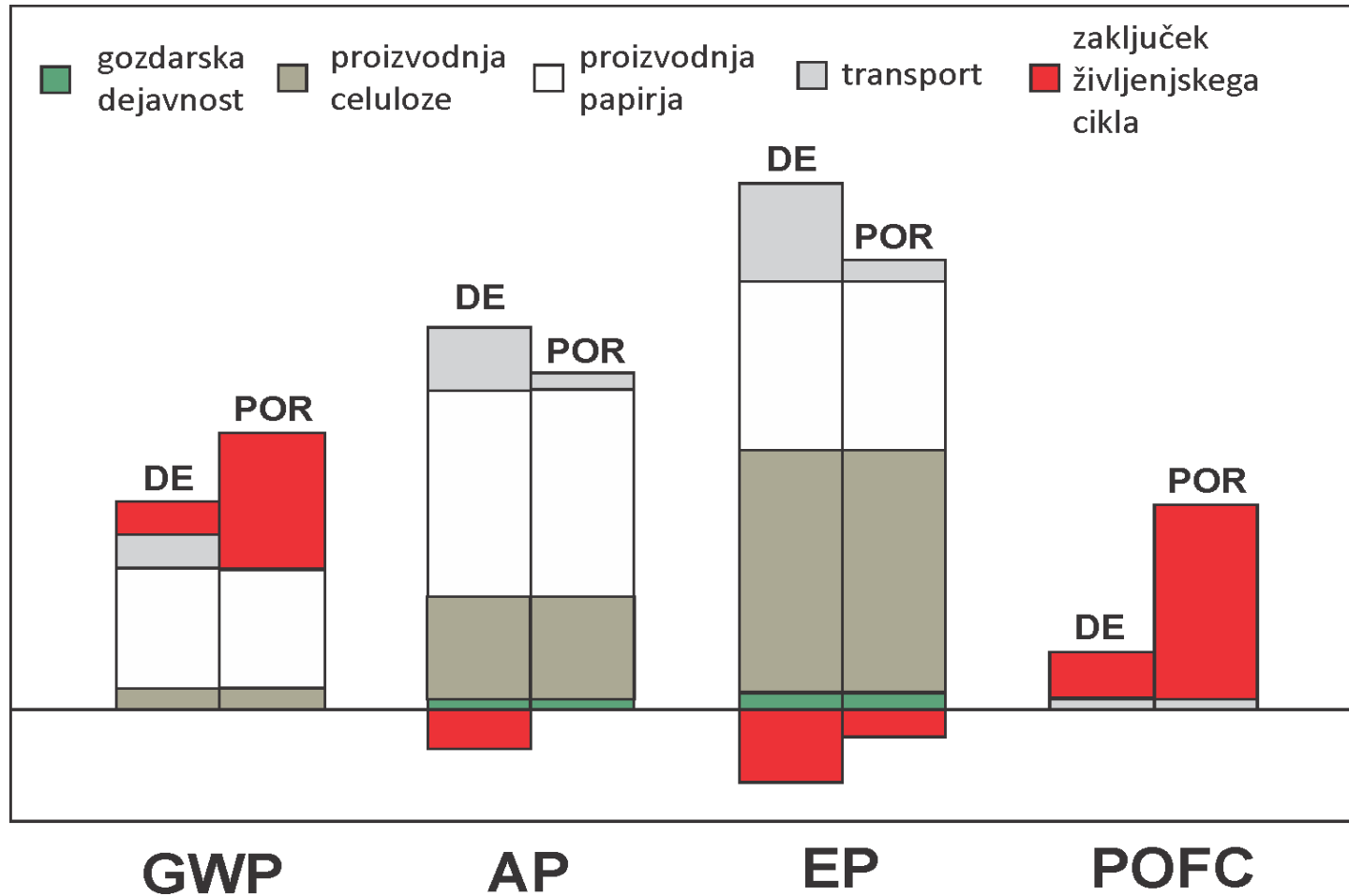
*Institute of Environmental Sciences,
Univerza Leiden, Nizozemska

Toplogredni plin	CO ₂ eq.
Ogljikov dioksid (CO ₂)	1
Vodik (H ₄)	3 – 82 (SPEV, 2007)
Metan (CH ₄)	25,75
Dušikov oksid (NO _x)	296
Tetrafluorometan	5700
Heksafluoroetan	11900

PRIMER REZULTATOV ZA BEL PISARNIŠKI PAPIR, 80G – RELATIVNA PRIMERJAVA

*Case study: Life Cycle Assessment of Printing and Writing Paper Produced in Portugal

- **Faza proizvodnje papirja: največji delež emisij v zrak -> posledica energijske intenzivnosti (energajska mešanica, on-site poraba energentov);**
- **Proizvodnja celulozne kaše: največ emisij v vodo**
- **Transport prispeva k NOx emisijam, ampak v AP in EP nima značilnega vpliva**
- **V fazi zaključka LC največ emisij CH4 zaradi odlaganja na deponijo -> značilen prispevek k POFC**
- **Faza gozdarske dejavnosti nima bistvenega vpliva v celotnem ŽC papirja**
- **Na negativne vrednosti -> krediti v end-of-life procesih**

- **PANOGA PAPIRNE INDUSTRIJE JE KAPITALSKO IN ENERGETSKO INTENZIVNA**
  - **STRATEŠKO NAČRTOVANJE PRODUKTOV IN INVESTICIJ V TEHNOLOŠKO OPREMO**
- **ENERGIJSKA RACIONALIZACIJA:**
  - **OBVLADOVANJE ENERGIJSKIH TOKOV,**
  - **POSODABLJANJE**
  - **VLAGANJE V ZNANJE**
  - **SODELOVANJE – SINERGIJSKI UČINKI**
  - **SKRB ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ**
- **CELOSTNO SPREMLJANJE OKOLJSKEGA ODTISA Z ANALIZO ŽIVLJENJSKIH CIKLOV TEHNOLOGIJE**

17. DAN SLOVENSKEGA PAPIRNIŠTVA
17TH DAY OF SLOVENE PAPER INDUSTRY

40. MEDNARODNI LETNI SIMPOZIJ DITP
40TH INTERNATIONAL ANNUAL SYMPOSIUM DITP

Program

8:30		REGISTRACIJA UDELEŽENCEV OB JUTRANJI KAVI
9:00	Marko Jagodič, mag. Samo Hribar Milič	UVODNA NAGOVORA
9:30	Jožica Stegne	SLOVENSKA PAPIRNA INDUSTRIJA V ZADNJEM LETU
10:00	Marco Mensink	UVELJAVLJANJE INTERESOV PAPIRNE INDUSTRIJE V ČASU GLOBALNIH SPREMEMB
10:50		PODELITEV PRIZNANJ ZA NAJBOLJŠA DIPLOMSKA IN PODIPLOMSKA DELA V PAPIRNIŠTVU
11:00		<i>Odmor</i>
11:30	mag. Mateja Mešl	PRILOŽNOSTI IN IZZIVI PAPIRNE INDUSTRIJE V NOVIH RAZVOJNIH IN INOVACIJSKIH PROGRAMIH 2014 DO 2020
12:00	dr. Mihael Sekavčnik	DEJAVNIKI RACIONALNEGA UPRAVLJANJA Z ENERGIJSKIMI IN MASNIMI TOKOVI V PAPIRNIŠKI INDUSTRIJI
12:30	Zofija Mazej Kukovič	POGLED NA INDUSTRIJO TER ENERGETSKO POLITIKO S STRANI POSLANKE V EU PARLAMENTU
13:00	Bogdan Lampič	40 LET DITP in REVIJE PAPIR
13:30		<i>Kosilo</i>
15:00		ZAČETEK SIMPOZIJA DITP